

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการประยุกต์ใช้หลักคุณธรรมบถในการปฏิบัติหน้าที่
ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี

Factors Affecting the Application of the Principles of Good karma in the
Performance of Duties of the Executives of the Udon Thani Provincial
Administrative Organization

दनय ललकल

Danai Lamkham

वलथलयलषलषुडलठल

Pitchayabundit College, Thailand

E-mail: namedanai@gmail.com

Received: 4 February 2025; Revised: 17 February 2025; Accepted: 20 February 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาสภาพการประยุกต์ใช้หลักคุณธรรมบถในการปฏิบัติหน้าที่ (2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการประยุกต์ใช้หลักคุณธรรมบถในการปฏิบัติหน้าที่ และ (3) เพื่อศึกษาแนวทางการประยุกต์ใช้หลักคุณธรรมบถในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี เป็นการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตจังหวัดอุดรธานี จำนวน 400 คน และกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายองค์การปกครองส่วนจังหวัดอุดรธานี จำนวน 10 คน เป็นการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณโดยใช้วิธีการคัดเลือกตัวแปรแบบเป็นลำดับ ประกอบการอภิปรายผล และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัยพบว่า (1) สภาพการประยุกต์ใช้หลักคุณธรรมบถในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.03$ S.D.=0.80) โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านการดะเนินนโยบาย ด้านการกำหนดนโยบาย และด้านการนำนโยบายไปปฏิบัติ ตามลำดับ (2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการประยุกต์ใช้หลักคุณธรรมบถในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ด้านอนภลชมา (X8) ด้านเวนจากอทนนาทาน (X2) ด้านอพยาบาท (X9) ด้านเวนจากปาณาติบาต (X1) ด้านเวนจากสมผปปลาปะ (X7) และด้านเวนจากผรสวาจา (X6) มีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในคะแนนดิบ (b) เท่ากับ .352 .322 .317 .249 .240 และ .193 ตามลำดับ และ (3) จำเป็นที่จะต้องกระตุ้นให้ผู้บริหารเห็นประโยชน์ของการรักษาสลและโทษหรือผลที่จะตามของการไม่มีสลทั้งทางตรงและทางอ้อม ควรส่งเสริมให้มีสล คลก่อนพูดและทำ คลถึงผลที่จะเกิดขึ้นทั้งต่อตนเองและสังคม เป็นต้น

คำสำคัญ: ปัจจัยที่ส่งผลต่อการประยุกต์ใช้, หลักคุณธรรมบถ, การปฏิบัติหน้าที่

Abstract

This research aimed (1) to study the application of the principle of Kusala-kammapatha in performing duties, (2) to study the factors affecting the application of the principle of Kusala-kammapatha in performing duties, and (3) to study the guidelines for applying the principle of Kusala-kammapatha in performing duties of the executives of Udon Thani Provincial Administrative Organization. It was a quantitative and qualitative research. The samples were 400 eligible voters in Udon Thani Province, and the target group was 10 executives and heads of the Udon Thani Provincial Administrative Organization. This was a quantitative and qualitative research using mean and standard deviation statistics, multiple regression analysis using the sequential variable selection method, discussion of results, and descriptive data analysis.

The research results found that: (1) The status of the application of the principles of Kusala Kammapatha in the performance of duties of the executives of Udon Thani Provincial Administrative Organization was overall at a moderate level ($\bar{X}$ =3.03 S.D. = 0.80), ranked from most to least as follows: policy evaluation, policy determination, and policy implementation, respectively. (2) Factors affecting the application of the principles of Kusala Kammapatha in the performance of duties of the executives of Udon Thani Provincial Administrative Organization. At the .05 level of statistical significance, namely, Anabhijja (X8), Abstaining from Adinnadana (X2), Apayapada (X9), Abstaining from Killing Animals (X1), Abstaining from Samphappalapha (X7), and Abstaining from Harusava (X6), with predictor coefficients in raw scores (b) equal to .352, .322, .317, .249, .240, and .193, respectively. (3) It is necessary to encourage administrators to see the benefits of keeping the precepts and the direct and indirect disadvantages or consequences of not having precepts. They should be promoted to be mindful, think before speaking and acting, and think about the consequences both for oneself and society, etc.

Keywords: Factors Affecting the Application, The principles of Good Karma
The Performance of Duties

บทนำ

การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นรูปแบบการปกครองที่จำเป็นและมีความสำคัญในทางการเมืองการปกครองของชุมชนต่าง ๆ เฉพาะอย่างยิ่งชุมชนที่มีการปกครองระบบประชาธิปไตย ซึ่งกล่าวในทางทฤษฎีและแนวความคิดทางปกครอง ย่อมเป็นไปได้ที่รัฐบาลจะดูแลและจัดทำบริการให้กับประชาชนได้ทั่วถึงทุกชุมชนของประเทศ เพราะอาจจะเกิดปัญหาเกี่ยวกับความล่าช้าในการดำเนินงาน เมื่อเป็นดังนี้ การลดภาระของรัฐบาลโดยการให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองตนเองเพื่อการสนองตอบต่อความต้องการของชุมชน จะได้เกิดความสะดวก รวดเร็ว และตรงกับความต้องการของชุมชนนั้น ๆ จึงเป็นผลให้การปกครองท้องถิ่นมีบทบาทและความสำคัญเกิดขึ้น คือเป็นหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นมีฐานะเป็นนิติบุคคลและราชการส่วนท้องถิ่นจึง มีความสำคัญต่อท้องถิ่นเป็นอย่างมาก เพราะเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีขนาดเล็กที่สุด แต่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด โดยเฉพาะประชาชนในพื้นที่ชนบท มีส่วนร่วมในการปกครองตนเองตามระบอบประชาธิปไตย ประชาชนได้มีโอกาสในการปกครองตนเองที่ต้องการกระจายอำนาจให้กับท้องถิ่นมากขึ้น (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2550)

การบริหารงานของคณะผู้บริหารนั้นเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างยิ่งประการหนึ่งต่อความสำเร็จขององค์กรนั้น ๆ ทั้งนี้เพราะมีภาระหน้าที่และความรับผิดชอบโดยตรงที่จะต้องทำการวางแผนสั่งการดูแลและควบคุมให้บุคลากรขององค์กรสามารถปฏิบัติงานต่าง ๆ ให้ประสบความสำเร็จปัญหาที่เป็นที่สนใจของนักวิชาการและบุคคลทั่วไปอยู่ตรงที่ว่าผู้บริหารจะต้องทำอะไรหรือมีวิธีการนำอย่างไรจึงทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาหรือผู้ตามเกิดความผูกพันกับงานแล้วทุ่มเทความสามารถและพยายามที่จะทำให้งานสำเร็จด้วยความเต็มใจในการปฏิบัติงานให้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ขององค์กร (ชูวงศ์ ฉายะบุตร, 2557)

การประยุกต์ใช้หลักสาราณียธรรมในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากร ไว้ว่า ด้านเมตตาภาวกรรม เจ้าหน้าที่ ควรทำงานบริการประชาชนอย่างเสมอต้นเสมอปลาย ควรให้ความเอื้อเฟื้อต่อประชาชนที่มาขอรับบริการ ตั้งใจปฏิบัติงานตามหน้าที่อย่างดียิ่งไม่เลือกปฏิบัติต่อผู้มาขอรับบริการ ด้านเมตตาวิจิตรกรรม เจ้าหน้าที่ควรใช้วาจาสุภาพ เอื้อเฟื้อมีเมตตาริจิตเหมาะสมต่อผู้มาขอรับบริการ ด้านเมตตามโนกรรม เจ้าหน้าที่ ควรสร้างจิตสำนึกการทำงานด้วยความมีน้ำใจที่ดีต่อผู้มาขอรับบริการ โดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อส่วนรวมเป็นสำคัญ ด้านสาธารณโภคี เจ้าหน้าที่ ควรใช้งบประมาณของรัฐอย่างคุ้มค่าเพื่อช่วยเหลือบรรเทาทุกข์บำรุงสุขแก่ประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม ด้านสัสสามัญญตา เจ้าหน้าที่ ควรปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบวินัยข้อบังคับของหน่วยงานและองค์กร (พระสมุห์อมร อมโร (สีด้า) และคณะ, 2562)

กระทำตัวให้เป็นที่ศรัทธาของประชาชนและสังคมส่วนรวม ด้านทักขิสามัญญตา เจ้าหน้าที่ ควรเคารพความคิดเห็นของเพื่อนสหธรรมิก และประชาชนที่เข้ามาขอรับบริการ เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าร่วมประชุมรับฟังปัญหาและรับฟังคำแนะนำต่าง ๆ จากผู้นำเพื่อปรับปรุงแก้ไขในส่วนที่บกพร่อง จะได้นำไปพัฒนาดตนเองและองค์กรให้เจริญรุ่งเรืองไปในทางที่ถูกต้องและเป็นธรรมต่อสังคมส่วนรวม เพราะฉะนั้นผู้บริหารจึงควรที่จะมีทั้งความรู้ความสามารถคุณธรรมและจริยธรรมเป็นบุคคลที่สามารถเป็นแบบอย่างที่ดีให้ผู้ใต้บังคับบัญชาและประชาชนทั่วไปได้ปฏิบัติตาม โดยไม่เคลือบแคลงใจทั้งในด้านการคิด การพูด และการกระทำ ซึ่งสอดคล้องกับหลักธรรมในทางพระพุทธศาสนา คือหลักกุศล

กรรมบถ ซึ่งหมายถึง ทางแห่งคุณธรรม, ทางทำความดี, กรรมดีอันเป็นทางนำไปสู่ความเจริญหรือสุคติ (สามารถ มั่งสั้ง, 2562)

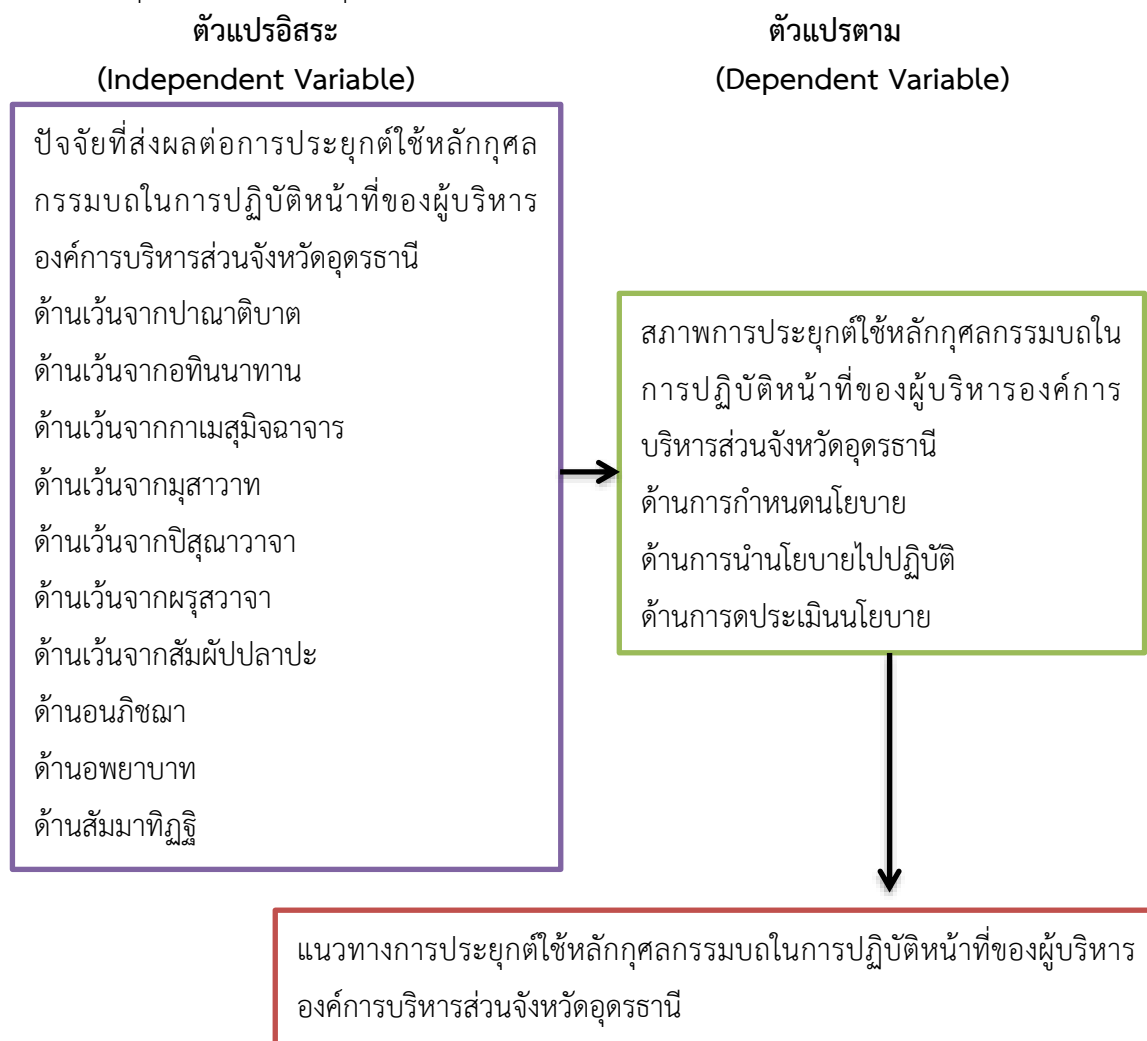
ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการทำวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการประยุกต์ใช้หลักคุณธรรมบถในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี ว่าผู้บริหารมีการประยุกต์ใช้หลักคุณธรรมบถมากน้อยเพียงใดและศึกษาวิธีการใช้คุณธรรมบถ มาช่วยส่งเสริมคุณธรรม เพื่อเป็นแนวทางการประยุกต์ใช้หลักคุณธรรมบถในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการประยุกต์ใช้หลักคุณธรรมบถในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการประยุกต์ใช้หลักคุณธรรมบถในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี
3. เพื่อศึกษาแนวทางการประยุกต์ใช้หลักคุณธรรมบถในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การประยุกต์ใช้หลักคุณธรรมบถในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี สามารถสรุปเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงผสมผสาน โดยใช้วิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงสำรวจและวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยการใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตจังหวัดอุดรธานี จำนวน 345,400 คน (ข้อมูลจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี วันที่ 28 กรกฎาคม 2567)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตจังหวัดอุดรธานี จำนวน 345,400 คน และกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากสูตรการ

คำนวณของ (Taro Yamane) ใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตจังหวัดอุดรธานี จำนวน 400 คน (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2560)

1.3 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้โดยการสัมภาษณ์ เพื่อตอบวัตถุประสงค์ได้จากการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง พิจารณาจากความสามารถในการให้ความรู้ และประสบการณ์ประกอบด้วย ด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) ได้แก่ ผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี จำนวน 10 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามใช้สำหรับการวิจัยเชิงปริมาณและแบบสัมภาษณ์ ใช้สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยดำเนินการ ดังนี้

แบบสอบถาม (การวิจัยเชิงปริมาณ) ส่วนประกอบของแบบสอบถามประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการประยุกต์ใช้หลักสูตรกรมชลในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการประยุกต์ใช้หลักสูตรกรมชลในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี และ ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการประยุกต์ใช้หลักสูตรกรมชลในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี

3. ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม

การสร้างเครื่องมือเชิงปริมาณที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้ (1) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการสร้างแบบสอบถาม (2) กำหนดขอบเขตของคำถาม และโครงสร้างของแบบสอบถามให้ครอบคลุมกรอบแนวคิดการวิจัย นำเสนอที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบ ปรับปรุง แก้ไขแบบสอบถามให้มีความสมบูรณ์ (3) นำแบบสอบถามฉบับร่างที่แก้ไขปรับปรุงแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและหาความเที่ยงตรงของเนื้อหา โดยพิจารณาคัดค้านความสอดคล้อง และ (4) ตรวจสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่แก้ไขและผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงแล้วไปทำการทดสอบ จำนวน 40 คน กับประชากรที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างในประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตจังหวัดหนองคาย จากนั้นนำมาทดสอบความเชื่อมั่นโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ที่ระดับความเชื่อมั่น 0.806 โดยใช้วิธีของ Cronbach จากนั้นนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงสมบูรณ์แล้วนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดต่อไป

แบบสัมภาษณ์ (การวิจัยเชิงคุณภาพ) แบบสัมภาษณ์ออกเป็น 1 ส่วน ดังนี้ การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง แบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง เพื่อใช้สำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึก เสริมการวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อต้องการให้ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับแนวทางการประยุกต์ใช้หลักสูตรกรมชลในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี ใช้สำหรับการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์เชิงลึก ดังนี้

4. ขั้นตอนการสร้างแบบสัมภาษณ์

การสร้างเครื่องมือเชิงคุณภาพที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้ (1) ศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พร้อมวิเคราะห์เป็นข้อมูลคำถามเพื่อให้ได้มาซึ่งคำตอบในเรื่องแนวทางการประยุกต์ใช้หลักสูตรกรมชลในการปฏิบัติ

หน้าที่ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี (2) นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามาวางโครงสร้างแบบสัมภาษณ์โดยกำหนดขอบเขตเนื้อหาครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยตามกรอบแนวคิดของการวิจัย และขอคำแนะนำจากที่ปรึกษาเพื่อความสมบูรณ์ในประเด็นและเนื้อหาในแบบสัมภาษณ์ยิ่งขึ้น (3) พัฒนาแบบสัมภาษณ์ให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยยิ่งขึ้น และใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลและข้อเท็จจริงที่จะนำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ในลำดับต่อไป และ (4) นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างแล้วนำเสนอให้ที่ปรึกษาตรวจสอบและนำไปปฏิบัติในภาคสนามต่อไป

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

5.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถาม มีขั้นตอนดังนี้ 1) การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามนำแบบสอบถามที่ผ่านการพัฒนาและปรับปรุงจนมีคุณภาพในระดับที่ยอมรับได้ไปดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง และผู้ช่วยวิจัยซึ่งผู้วิจัยขอความร่วมมือจากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตจังหวัดอุดรธานี ก่อนการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยชี้แจงเกี่ยวกับรายละเอียดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์การวิจัยเครื่องมือ ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลขั้นตอน และวิธีเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วนแก่ผู้ช่วยวิจัย 2) การขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถาม และทำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรกลุ่มตัวอย่าง 3) ผู้วิจัยได้นำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลนำเสนอประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตจังหวัดอุดรธานี เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูล ซึ่งเป็นกลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ 4) แจกจ่าย และเก็บแบบสอบถามจากประชากร กลุ่มตัวอย่าง 5) รับแบบสอบถามกลับคืน ตรวจสอบความถูกต้อง ความครบถ้วนสมบูรณ์แล้วไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

5.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสัมภาษณ์ตามขั้นตอน ดังนี้ 1) ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร ตำรา บทความ งานวิจัย ในลักษณะการวิจัยเอกสาร ได้แก่ ส่วนที่เป็นคำอธิบายจากเอกสาร หนังสือ ตำรา ที่เป็นแนวคิดทฤษฎี รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยการทบทวนแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการประยุกต์ใช้หลักคุณธรรมบถในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี 2) การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยประสานงาน เพื่อขออนุญาตกลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูลทางโทรศัพท์ แล้วเดินทางไปตามวันเวลาที่นัดหมาย ก่อนการสัมภาษณ์ผู้วิจัยแนะนำตนเอง สร้างความคุ้นเคยระหว่างผู้วิจัยกับผู้ถูกสัมภาษณ์ แจ้งวัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์ แล้วดำเนินการสัมภาษณ์แบบสนทนากลุ่มพูดคุยอย่างเป็นกันเองตามแนวทางการสัมภาษณ์ที่วางไว้ โดยเปิดโอกาสให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ได้แสดงทัศนะของตนเองอย่างเต็มที่

6. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ทำการประมวลผล และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ดังนี้ การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม หลังจากที่ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ดังนี้

6.1 การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม ดังนี้ 1) การวิเคราะห์ข้อมูล วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 สภาพการประยุกต์ใช้หลักคุณธรรมบถในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ประกอบการอภิปรายผล 2) การวิเคราะห์ข้อมูล วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการประยุกต์ใช้หลักคุณธรรมบถในการปฏิบัติหน้าที่ของ

ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี ใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณโดยใช้วิธีการคัดเลือกตัวแปรแบบเป็นลำดับขั้น ประกอบการอภิปรายผล 3) การวิเคราะห์ข้อมูล วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 แนวทางการประยุกต์ใช้หลักคุณธรรมบถในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี ผู้วิจัยได้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาโดยคัดเลือก และจำแนกข้อมูล จัดระเบียบข้อมูลให้เป็นระบบ จัดทำบรรณานุกรณข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล แล้วนำข้อมูลไปเขียนเป็นรายงานตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัยต่อไป

6.2 การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสัมภาษณ์ ดังนี้ 1) การวิเคราะห์ เอกสาร หนังสือ ตำรา โดย การทบทวนแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการประยุกต์ใช้หลักคุณธรรมบถในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี 2) วิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ มาเป็นกรอบแนวคิดแนวทางการประยุกต์ใช้หลักคุณธรรมบถในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี 3) ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ โดยใช้การสรุปความ และการตีความ และนำเสนอข้อมูลโดยการพรรณนาวิเคราะห์ เพื่อเป็นแนวทางการประยุกต์ใช้หลักคุณธรรมบถในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี

สรุปผลการวิจัย

1) สภาพการประยุกต์ใช้หลักคุณธรรมบถในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี

ผลการวิเคราะห์สภาพการประยุกต์ใช้หลักคุณธรรมบถในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี สามารถสรุปดังตาราง ดังนี้

ตารางที่ 1 สภาพการประยุกต์ใช้หลักคุณธรรมบถในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี

สภาพการประยุกต์ใช้หลักคุณธรรมบถ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านการกำหนดนโยบาย	3.03	0.64	ปานกลาง
ด้านการนำนโยบายไปปฏิบัติ	3.02	0.78	ปานกลาง
ด้านการประเมินนโยบาย	3.05	0.70	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	3.03	0.80	ปานกลาง

จากตารางที่ 1 พบว่า สภาพการประยุกต์ใช้หลักคุณธรรมบถในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.03$ S.D.=0.80) โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านการประเมินนโยบาย ($\bar{X}=3.05$ S.D.=0.70) ด้านการกำหนดนโยบาย ($\bar{X}=3.03$ S.D.=0.64) และด้านการนำนโยบายไปปฏิบัติ ($\bar{X}=3.02$ S.D.=0.78) ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการประยุกต์ใช้หลักคุณธรรมบถในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการประยุกต์ใช้หลักคุณธรรมบถ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
--	-----------	------	-------

ด้านวินจากปาณาติบาต	3.01	0.64	ปานกลาง
ด้านวินจากอทินนาทาน	3.02	0.74	ปานกลาง
ด้านวินจากกาเมสุมิฉาจาร	3.03	0.76	ปานกลาง
ด้านวินจากมูสาวาท	3.05	0.64	ปานกลาง
ด้านวินจากปิสุณาวาจา	3.06	0.48	ปานกลาง
ด้านวินจากมรสุวาจา	3.04	0.62	ปานกลาง
ด้านวินจากสัมผัปปลาปะ	3.08	0.64	ปานกลาง
ด้านอนภิขณา	3.00	0.00	ปานกลาง
ด้านอพยาบาท	2.67	0.82	ปานกลาง
ด้านสัมมาทิฎฐิ	2.78	0.84	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	3.02	0.78	ปานกลาง

จากตารางที่ 2 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการประยุกต์ใช้หลักคุณธรรมบถในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.02$ S.D.=0.78) โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านวินจากสัมผัปปลาปะ ($\bar{X}=3.08$ S.D.=0.64) ด้านวินจากปิสุณาวาจา ($\bar{X}=3.06$ S.D.=0.48) ด้านวินจากมูสาวาท ($\bar{X}=3.05$ S.D.=0.64) ด้านวินจากมรสุวาจา ($\bar{X}=3.04$ S.D.=0.62) ด้านวินจากกาเมสุมิฉาจาร ($\bar{X}=3.03$ S.D.=0.76) ด้านวินจากอทินนาทาน ($\bar{X}=3.02$ S.D.=0.74) ด้านวินจากปาณาติบาต ($\bar{X}=3.01$ S.D.=0.64) ด้านอนภิขณา ($\bar{X}=3.00$ S.D.=0.00) ด้านสัมมาทิฎฐิ ($\bar{X}=2.78$ S.D.=0.84) และด้านอพยาบาท ($\bar{X}=2.67$ S.D.=0.82) ตามลำดับ

2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการประยุกต์ใช้หลักคุณธรรมบถในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการประยุกต์ใช้หลักคุณธรรมบถในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี สามารถสรุปดังตาราง ดังนี้

ตารางที่ 3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการประยุกต์ใช้หลักคุณธรรมบถในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี (Multiple Regression analysis)

ลำดับตัวแปรที่ได้ รับการคัดเลือก	B	S.E.	Beta	t	P- value	Collinearity Statistics	
						Tolerance	VIF
ค่าคงที่	2.073	.376	.375	5.517	.000	1.467	1.478
ปัจจัยด้านวินจาก ปาณาติบาต (X_1)	.249	.101	.186	2.461	.014*	.420	2.381
ปัจจัยด้านวินจาก อทินนาทาน (X_2)	.322	.081	.281	3.989	.000*	.485	2.062
ปัจจัยด้านวินจาก	.070	.079	.047	.889	.374	.847	1.180

กาเมสุมิฉาจาร (X ₃)							
ปัจจัยด้านเว้นจาก	.074	.042	.088	1.776	.077	.970	1.031
มุสาวาท (X ₄)							
ปัจจัยด้านเว้นจากปิสุณา	.099	.075	.102	1.328	.185	.405	2.467
วาจา (X ₅)							
ปัจจัยด้านเว้นจากผรุสวา	.193	.065	.223	2.982	.003*	.420	2.381
จา (X ₆)							
ปัจจัยด้านเว้นจากสัมผัป	.240	.052	.323	4.635	.000*	.485	2.062
ปลาปะ (X ₇)							
ปัจจัยด้านอนภิขณา (X ₈)	.352	.042	.468	3.245	.000*	.472	1.342
ปัจจัยด้านอพยาบาท (X ₉)	.317	.031	.357	2.255	.000*	.361	2.527
ปัจจัยด้านสัมมาทัญญู	.351	.452	.351	1.467	.341	.347	1.579
(X ₁₀)							
SE _{est} = ±.54780 R = .804; R ² = .801 ; Adj. R ² = .802 ; F = 3.7880 ; p-value = 0.01							

* statistically significant at the .05 level.

จากตารางที่ 2 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการประยุกต์ใช้หลักคุณธรรมบถในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ด้านอนภิขณา (X₈) ด้านเว้นจากอทินนาทาน (X₂) ด้านอพยาบาท (X₉) ด้านเว้นจากปาณาติบาต (X₁) ด้านเว้นจากสัมผัปปลาปะ (X₇) และด้านเว้นจากผรุสวาจา (X₆) มีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในคะแนนดิบ (b) เท่ากับ .352 .322 .317 .249 .240 และ .193 ตามลำดับ และปัจจัยที่ไม่ส่งผลต่อการประยุกต์ใช้หลักคุณธรรมบถในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี ได้แก่ ด้านเว้นจากกาเมสุมิฉาจาร (X₃) ด้านเว้นจากมุสาวาท (X₄) ด้านเว้นจากปิสุณาวาจา (X₅) และด้านสัมมาทัญญู (X₁₀) ตามลำดับ ตัวแปรทั้ง 3 ตัว สามารถพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการประยุกต์ใช้หลักคุณธรรมบถในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี ได้ร้อยละ 80.2

3) แนวทางการประยุกต์ใช้หลักคุณธรรมบถในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี

ผลการวิเคราะห์แนวทางการประยุกต์ใช้หลักคุณธรรมบถในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี สามารถสรุปได้ดังนี้

พบว่า : จำเป็นที่จะต้องกระตุ้นให้ผู้บริหารเห็นประโยชน์ของการรักษาศีลและโทษหรือผลที่จะตามของการไม่มีศีลทั้งทางตรงและทางอ้อม ส่วนโทษหรือผลที่จะตามของการไม่มีศีล นอกจากนั้นควรส่งเสริมให้มีสติ คิดก่อนพูดและทำ คิดถึงผลที่จะเกิดขึ้นทั้งต่อตนเองและสังคม การเน้นย้ำให้ผู้นำตระหนักว่าตนเองเป็นแบบอย่างให้กับคนในพื้นที่ หากผู้นำทำสิ่งที่ดี คนก็จะเอาแบบอย่าง แต่ถ้าทำผิดคุณธรรม คนที่พบเห็นอาจเอาอย่างบ้าง ซึ่งจะเกิดความเดือดร้อนเป็นวงกว้าง วิธีการที่จะส่งเสริมคุณธรรมนั้น ได้แก่ การจัดอบรมด้านพุทธศาสนา ศีล 5 เรื่องผลของการกระทำ เป็นต้น เป็นประจำเพื่อเป็นการกระตุ้นเตือน

อภิปรายผล

สภาพการประยุกต์ใช้หลักคุณธรรมบถในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.03$ S.D.=0.80) โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านการดเนินนโยบาย ($\bar{x}=3.05$ S.D.=0.70) ด้านการกำหนดนโยบาย ($\bar{x}=3.03$ S.D.=0.64) และด้านการนำนโยบายไปปฏิบัติ ($\bar{x}=3.02$ S.D.=0.78) ตามลำดับ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระครูพินิจรัตนกร (อนุสรณ์ ฐานทตโต) (2556) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การประยุกต์ใช้พรหมวิหารธรรมในการสร้างสันติสุขใน อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ” ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรมมาใช้ในการสร้างสันติสุขในตำบลบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการประยุกต์ใช้หลักคุณธรรมบถในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.02$ S.D.=0.78) โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านเว้นจากสัมผัปลาปะ ($\bar{x}=3.08$ S.D.=0.64) ด้านเว้นจากปัสุณวาจา ($\bar{x}=3.06$ S.D.=0.48) ด้านเว้นจากมุสวาท ($\bar{x}=3.05$ S.D.=0.64) ด้านเว้นจากผรุสวาจา ($\bar{x}=3.04$ S.D.=0.62) ด้านเว้นจากกาเมสุมิฉฉาจาร ($\bar{x}=3.03$ S.D.=0.76) ด้านเว้นจากอทินนาทาน ($\bar{x}=3.02$ S.D.=0.74) ด้านเว้นจากปาณาติบาต ($\bar{x}=3.01$ S.D.=0.64) ด้านอนภิชฌา ($\bar{x}=3.00$ S.D.=0.00) ด้านสัมมาทิฎฐิ ($\bar{x}=2.78$ S.D.=0.84) และด้านอพยาบาท ($\bar{x}=2.67$ S.D.=0.82) ตามลำดับ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิระ พันธุ์งาม (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลวังซ้าย อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง” ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารงานตามหลัก ธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลวังซ้าย มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงจากค่าเฉลี่ย มากไปหาน้อย อันดับ ที่ 1 ด้านหลักความคุ้มค่า อันดับ ที่ 2 ด้านหลักการมีส่วนร่วม อันดับ ที่ 3 ด้านหลักนิติธรรม อันดับ ที่ 4 ด้านหลักคุณธรรม อันดับ ที่ 5 ด้านหลัก ความโปร่งใส อันดับ ที่ 6 ด้านหลักความรับผิดชอบ 2) ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ที่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลัก ธรรมาภิบาลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 3) ข้อเสนอแนะประเด็นสำคัญ ได้แก่ สภาพองค์การบริหารส่วนตำบลวังซ้ายควรมีการตรวจสอบการออกข้อบัญญัติ กฎ ระเบียบให้สอดคล้อง กับความจำเป็นตรงกับสภาพปัญหาของท้องถิ่น ควรจัด ระบบการควบคุมภายในเพื่อป้องกันปัญหาการทุจริต ประพฤติมิชอบ การดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการ ต้องมีความโปร่งใส มีหลักฐานสามารถตรวจสอบได้ และควรส่งเสริมสนับสนุนให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วม ในการตรวจสอบการบริหารงานโดยจัดให้มีศูนย์เครือข่าย ภาคีประชาชนร่วมติดตามตรวจสอบการบริหารงาน

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการประยุกต์ใช้หลักคุณธรรมบถในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ด้านอนภิชฌา (X8) ด้านเว้นจากอทินนาทาน (X2) ด้านอพยาบาท (X9) ด้านเว้นจากปาณาติบาต (X1) ด้านเว้นจากสัมผัปลาปะ (X7) และด้านเว้นจากผรุสวาจา (X6) มีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในคะแนนดิบ (b) เท่ากับ .352 .322 .317 .249 .240 และ .193 ตามลำดับ และปัจจัยที่ไม่ส่งผลต่อการประยุกต์ใช้หลักคุณธรรมบถในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี ได้แก่ ด้านเว้นจากกาเมสุมิฉฉาจาร

(X3) ด้านเว้นจากมั่วสุม (X4) ด้านเว้นจากปศุสัตว์ (X5) และด้านสัมมาทิฐิ (X10) ตามลำดับ ตัวแปรทั้ง 3 ตัว สามารถพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการประยุกต์ใช้หลักคุณธรรมบถในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี ได้ร้อยละ 80.2 ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ กัญญ์วาทกรณ์ กลิ่นนิ่มนวล (2554) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ประสิทธิภาพการบริหารจัดการสำนักงานจังหวัดพิษณุโลกตามหลักอิทธิบาท 4” ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพการบริหารจัดการสำนักงานจังหวัดพิษณุโลกตามหลักอิทธิบาท 4 ตามทัศนะของบุคลากรโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย = 4.19

จำเป็นที่จะต้องกระตุ้นให้ผู้บริหารเห็นประโยชน์ของการรักษาศีลและโทษหรือผลที่จะตามของการไม่มีศีลทั้งทางตรงและทางอ้อม ส่วนโทษหรือผลที่จะตามของการไม่มีศีล นอกจากนี้ควรส่งเสริมให้มีสติ คิดก่อนพูดและทำ คิดถึงผลที่จะเกิดขึ้นทั้งต่อตนเองและสังคม การเน้นย้ำให้ผู้นำตระหนักว่าตนเองเป็นแบบอย่างให้กับคนในพื้นที่ หากผู้นำทำสิ่งที่ดี คนก็จะเอาแบบอย่าง แต่ถ้าทำผิดคุณธรรม คนที่พบเห็นอาจเอาอย่างบ้าง ซึ่งจะเกิดความเดือดร้อนเป็นวงกว้าง วิธีการที่จะส่งเสริมคุณธรรมนั้น ได้แก่ การจัดอบรมด้านพุทธศาสนา ศีล 5 เรื่องผลของการกระทำ เป็นต้น เป็นประจำเพื่อเป็นการกระตุ้นเตือน ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อาภรณ์รัตน์ เลิศไพบรود (2554) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจของประชาชนต่อการบริหารสาธารณะตามหลักสราณียธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองกรด จังหวัดนครสวรรค์” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการบริการสาธารณะตามหลักสราณียธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองกรด จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

องค์ความรู้ใหม่

จากการวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการประยุกต์ใช้หลักคุณธรรมบถในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี” สามารถสรุปเป็นองค์ความรู้ใหม่ ดังนี้

- 1) ต้องกระตุ้นให้ผู้บริหารเห็นประโยชน์
- 2) ส่วนโทษหรือผลที่จะตามของการไม่มีศีล
- 3) ส่งเสริมให้มีสติ คิดก่อนพูดและทำ
- 4) คิดถึงผลที่จะเกิดขึ้นทั้งต่อตนเองและสังคม
- 5) การเน้นย้ำให้ผู้นำตระหนักว่าตนเองเป็นแบบอย่าง
- 6) เกิดความเดือดร้อนเป็นวงกว้าง
- 7) วิธีการที่จะส่งเสริมคุณธรรม

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการประยุกต์ใช้หลักคุณธรรมบถในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี” สามารถสรุปเป็นข้อเสนอแนะทั้งเชิงนโยบาย เชิงปฏิบัติ และข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 ในการปกครอง ควรส่งเสริมผู้นำ/ผู้บริหาร ยึดเอาหลักสูตรกรมชลประทานทั้งด้านกายกรรม ด้านวจีกรรม และด้านมนโกรรม ไปใช้ในการปกครอง เพื่อให้ครองตน (ตัวผู้นำเอง) ให้อยู่ในความถูกต้อง ดีงาม ผลที่ตามมาคือสามารถครองใจคน ทั้งผู้ใต้บังคับบัญชาและประชาชนในท้องถิ่นได้

1.2 ควรประยุกต์ใช้หลักสูตรกรมชลประทาน ร่วมกับหลักธรรมอื่นๆ เช่น ศีล 5 พรหมวิหาร 4 หิริ โอตตัปปะ เป็นต้น เพื่อเพิ่มประสิทธิผล

1.3 ควรมีการเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรกรมชลประทาน และหลักธรรมอื่นๆ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำ และเป็นข้อมูลในการค้นคว้าสำหรับผู้สนใจต่อไป

1.4 ควรปลูกฝังจิตสำนึกให้เยาวชน คนรุ่นใหม่มีสัมมาทิฐิที่ถูกต้อง เล็งเห็นประโยชน์ระยะยาวจากการนำหลักสูตรกรมชลประทาน และหลักธรรมอื่นในพระพุทธศาสนาไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งจะเกิดผลดีทั้งต่อตัวผู้ปฏิบัติเองและส่วนรวม

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

2.1 กระตุ้นให้ผู้นำตระหนักว่า ตนคือแบบอย่างของผู้ใต้บังคับบัญชาและประชาชนในท้องถิ่น ควรทำตนให้เป็นแบบอย่างที่ดี โดยยึดหลักสูตรกรมชลประทาน เป็นแนวทางในการปฏิบัติตน

2.2 ชี้ให้ผู้นำเห็นผลดีของการนำหลักสูตรกรมชลประทาน มายึดถือปฏิบัติ อย่างจริงจัง คือ ได้รับความรัก ความเคารพนับถือ ผู้คนคล้อยตามซึ่งจะเป็นผลดีในการทำงานต่อไป

2.3 ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมให้เกิดธรรมะ ในท้องถิ่น เช่น อบรมพุทธศาสนา การทำสมาธิฝึกสติคิดก่อนพูดและทำ อบรมหลักธรรมในการใช้ชีวิตประจำวัน เป็นต้น โดยมีเป้าหมายทั้งผู้นำและประชาชนในท้องถิ่น

2.4 ควรมีผู้คอยสะกิดเตือนผู้นำเมื่อเห็นว่าผู้นำขาดสัมมาทิฐิ เช่น พระภิกษุหรือผู้ใหญ่ที่ได้รับการเคารพ

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ควรมีการศึกษาคุณธรรมของผู้นำ/ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลหนองทัพไทย อำเภอนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด โดยใช้หลักธรรมอื่นนอกจากหลักธรรมนี้ เช่น พรหมวิหาร 4 ศีล 5 อิทธิบาท 4 เป็นต้น เพื่อเปรียบว่าผลการวิจัยเหมือนหรือแตกต่างจากการวิจัยครั้งนี้

3.2 ควรขยายขอบเขตของการวิจัยให้กว้างขึ้น จากเดิมศึกษาเฉพาะความคิดเห็นของประชาชนในเขตตำบลหนองทัพไทย ขยายไปยังตำบลข้างเคียงหรือจังหวัดอื่น ๆ ทั่วประเทศเพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่กว้างขวางขึ้น

3.3 ควรมีการเพิ่มเครื่องมือในการวิจัยให้กว้างมากขึ้น นอกเนื่องจากการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม เช่น การสังเกตพฤติกรรม เพื่อนำข้อมูลที่ได้อามาวิเคราะห์เพื่อให้ได้ผลตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

เอกสารอ้างอิง

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2550). *หลักเกณฑ์การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*. กรุงเทพมหานคร: กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น.

กัลยา วานิชย์บัญชา. (2560). *การวิเคราะห์สถิติขั้นสูงด้วย SPSS for Window* (พิมพ์ครั้งที่ 12). กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด สามลดา.

- กัญญ์วฬารณ กลินนิมวณ. (2554). *ประสิทธิภาพการบริหารจัดการสำนักงานจังหวัดพิษณุโลกตามหลักอิทธิบาท 4*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทที่ไม่มีการตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ชูวงศ์ ฉายะบุตร. (2557). *การปกครองท้องถิ่น*. กรุงเทพมหานคร: พิษณุพรินติ้ง เซ็นเตอร์.
- พระสมุห์อมร อมโร (สีดำ) และคณะ. (2562). *หลักสารานุกรม : แนวทางการประยุกต์ใช้หลักสารานุกรมในการมีส่วนร่วมของชุมชนบ้านช่อง ตำบลช่อง อำเภอนาโยง จังหวัดตรัง. วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์*, 6(4), 1726 - 1742.
- พระครูพินิจรัตนกร (อนุสรณ์ ฐานทตโต). (2556). *การประยุกต์ใช้พรหมวิหารธรรมในการสร้างสันติสุขในอำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทที่ไม่มีการตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พีระ พันธุ์งาม. (2019). *การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลวังซ้าย อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดลพบุรี. วารสารบัณฑิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย*, 16(1), 229 – 247.
- สามารถ มั่งคั่ง. (2562). *สารานุกรม 6 : หลักการในการอยู่ร่วมกัน*. <https://mgronline.com/daily/detail/9620000029668>.
- อาภรณ์รัตน์ เลิศไพบรณ. (2554). *ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการสาธารณะตามหลักสารานุกรมขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองกรด จังหวัดนครสวรรค์*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทที่ไม่มีการตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- Yamane, Taro. (1973). *Statistics an introductory analysis*. New York Harper & Row.